

GIÁ BÁN	
ĐỒNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm, 8.000	0.500
Sáu tháng, 2.000	1.500
Ba tháng, 1.500	2.000

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN
DINH-PHIÊN, 41 đường Quảng cáo
vực riêng tin thường gửi trước.

TIẾNG-DÂN

CÁI-MÊ-HIA-CÁI-LIN
HUỖNH-THỐC-KHINH

Quân - Mỹ
TRẦN-DINH-PHIÊN

散

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

民

BẢO QUÂN
ĐƯỜNG ĐÔNG-BÁ, ĐAI

Giấy phép số 83
Giấy phép: TIẾNG-DÂN-ĐAI
Hợp tác số 81.

Nếu lời phê bình mà
chính-trực và trọng-hậu,
ta phải cảm tạ và cung-
kính; nếu chính-trực mà
không trọng-hậu, ta chỉ
cung-kính mà không cảm-
tạ; nếu lảng-nhục mà
không công-chính thì ta
cứ làm lơ mà quên đi.
(D'Alembert)

NÓI ĐỀU LẪM CỦA TA LÀ SỰ MAY CHO TA

(Lời thưa của tôi với một câu phê-bình trong bài "Cần chú ý hàng ngày" đăng trong Đồng-Pháp thời-báo số 714).

Báo Tiếng-dân số 68 ra ngày 7 Avril 1928, trong bài xã-thuyết "Thời đại quá khứ của dân tộc ta ra thế nào về đoạn triều Gia-long có kể câu chuyện cầu viện nước Pháp cũng như binh lực nước Pháp v. v. Bài "Câu chuyện hàng ngày" của ông C. D. đăng trong báo Đồng-Pháp, chỉ trích câu đó, nói rằng: "không phải binh-lực nước Pháp, có chăng là đôi mươi người Pháp sang giúp mà thôi". Ông lại cho là nhờ sách lu mù, lời văn không được tách-bạch mà ông lại có lòng tự trọng. Tác giả được nghe mấy câu trích bích đó, rất lấy làm cảm phục mà trong lòng tự nhiên nảy ra hai điều mừng: một là mừng chung, hai là mừng riêng.

Từ nước Pháp sang Đồng-đương ta đến nay, biết bao nhiêu người, không những ca tụng đức mà lại mừng thế kỷ thần, cầu cái lợi no ấm riêng một mình mà quên cả nỗi giống Hiên bà còn anh em trước mặt mà còn không nghĩ đến, thấy giấy mà cũng vội đi, hướng chỉ là việc ông bà đời trước. Những kẻ bàng quan, đối với họ, không những không dám khinh bỉ, không ai cho trích, lại còn sinh lòng hâm mộ, mà muốn đến đòi theo đường đó. Thế mà nay có kẻ mới nghe mấy chữ "nhờ binh-lực nước Pháp" mà đã lấy làm bất bình, cho là quái lạ, thật không khác gì đến vùng sa mạc mà thấy chôn cây tốt, ở chốn rừng không mà nghe tiếng chân người, đầu cho người vô tâm đến đâu cũng phải cảm động, hướng tác giả là một kẻ đa-tình, không thể nào ngăn mọi lòng hưng khởi được. Phóng sự trong nước mà được một số người đối với câu ấy đều có lòng bất bình như ông C. D. thì đầu tác giả vì một câu nói không tách-bạch đó mà làm dịch cho muốn ngàn mũi tên, tác giả vẫn cũng vui lòng chịu vậy. Ấy là phần mừng chung.

Ngạc có đã nói mà chất mới được sang, vàng có lư nông mà tươi mới được cao, người ở trong đời đầu cho thành hiền, cũng không sao nói ra là đến phải cả song có chỗ nói lầm mà không ai chỉ đến, thì trọn đời năm

mười trong đời sai lầm đó mà không sửa đổi được, nhờ có một hai người lời ngay lẽ thẳng vạch vệt chỉ tỵ mà sau mình mới khỏi đi lầm. Sợ hãi không phạm đến nữa. Đều không-từ có nói rằng: "Tôi thật may, đã có điều lỗi thì người ta biết mà nói cho" (câu hữu quả nhân tất tri chi. 吾人過失人必知之). Ông Thành còn lấy sự người ta biết lỗi mình làm may, huống chi làm thường như tác giả, sao lại không mừng! Ấy là phần mừng riêng.

Vì có hai điều mừng đó, nên rất cảm phục mấy câu trích bích của ông C. D. và có mấy lời tỏ thực như sau này: Nguyên ý tác giả trong toàn thiên bài xã-thuyết đó, cốt lấy lý lẽ cương-tấn-hóa trong cõi đời mà xét về dấu tích của dân tộc ta, về cuộc lần tới mau chậm, giao thông rộng hẹp, so sánh đời họ đời kia, tuy mỗi đời mỗi khác mà cũng không tránh khỏi cái lẽ chung đó, mong cho cái cuộc lần tới sau này sẽ thành cái cuộc của dân-tộc ta, mà không phải của kẻ khác; tôn chỉ là thế, nên về đời nào mà có cuộc gì mới, thì chỉ lược thuật cái đại khái. Như chuyện Gia-long kể trên, cốt nói đương đời đó, người mình có vượt mấy muôn dặm biên sang đến Âu-châu mà cần cầu với một nước thuở nay không từng quen biết qua lại, sau lại nhờ được binh lực họ giúp cho, so với Lý, Trần, Lê trước cơ cuộc có rộng hơn. Bản ý tác giả là thế, chứ không có ý khảo cứu về sự quốc-tế cũng chiến sự gì, nên câu nói có lực. Song đầu thế nào mà ông cũng có câu cầu nước Pháp, nước Pháp cũng có hứa lời, trong cuộc chinh chiến, cũng có tàu Pháp sang Pháp và người Pháp, thì đều có cũng không phải là không đúng sự thực. Như nói cho tách bạch, theo học thuyết dân-tộc ngày nay, thì Gia-long là người nước Nam, Tây-sơn cũng là người nước Nam, mà đi cầu một lân-ôc khác, về đánh lại với kẻ đồng tộc mình, cũng như người Tàu nhờ binh người Anh (Qua-đăng) mà bình cái loạn Hồng-đương, đến đó thật là đáng trách, song đương thời đại đó, thì vua Gia-long tức là nước

Nam ta, mà những người tộc vàng da trắng, mỗi nhón mắt chau tức là nước Pháp, người Pháp cũng nước Pháp, cũng không phân biệt là mấy. Trịnh-thành-Công (là người mở mang đất Đài-loan) cha Tàu mẹ Nhật, người Nhật cho là nửa giống Nhật-bản, thì ông Giám-mục d'Adran cũng đòi mười người Pháp mà nói là nước Pháp, cũng không sai bao nhiêu. Còn nói về sử học, thì từ nay về sau, rồi sẽ có nhà chuyên môn nào, tôi không dám biết, còn từ đây về trước, ở trong nước Nam ta ai là không lu mờ, mà lu mờ cũng không trách là bởi những cơ này: Theo sử triều nhà Nguyễn như Thực-lục v. v. thì gia-phò một nhà; theo sử người Pháp viết thì họ nói cho được việc họ; theo sử của nhà truyền-giáo thì họ bình về đường Giáo-hội, còn ngoài ra như giả sử truyền văn, mười phần sai lầm chín (như những chuyện nước hiền hóa ra ngọt, lá cây hóa ra chim, mà cũng đem vào trong sử để đối người sau v. v.) sử đã lu mờ thì kẻ nhớ sao khỏi lu mờ được?

Thời, mấy lời nói đó, vì tôi làm phục lời chỉ trích của ông C. D. mà tôi nói khá dài, sau tôi xin nói tóm một câu:

Nước Tàu nhờ sức người Anh bình được Hồng-đương, người Tàu không chối, mà nước Tàu ngày nay vẫn lập thành Dân-quốc độc-lập; người mình dầu không nhận đời Gia-long có nhờ binh lực nước Pháp, thì cũng không cần biện bạch, nhưng ngày nay cứ một mực đề hèn, không lo chữa cái xấu hiện thời mà cái nhau chuyện cũ trong một hảo một mấy thì có ích gì cho kẻ sau mình có tốt gì cho ông bà ta không? Ông bà dầu có đề hèn mà con cháu làm nên công nghiệp vĩ đại, thì gọi rằng hiền, ông bà dầu về vàng đến thế nào mà con cháu hư hỏng, làm mất cơ nghiệp của ông bà, ấy là bất hiếu, đương nào nên lo? Kẻ hữu làm tướng cũng cần phải lựa chọn vậy.

Còn như ông C. D. nói: Được như nước Mỹ mới gọi rằng giúp thì tôi vẫn đối-hương cầu nguyên cho ông Hoa-thạnh. Đón nước ta mau mau xuất hiện, mà nay vẫn chưa thấy!

Đến như lịch ông đã dẫn cũng sách ông dạy rằng nên dùng đó, thì tôi tuy ít học, cũng đã có thấy, như riêng về một mặt khảo cứu, tướng còn nhiều thứ sách, không phải một quyển Việt-nam sử lược mà cho là đủ được vậy.

M. V.

VĂN-VĂN

Đi xe lửa trông ra hai bên

Cạnh tranh sống giết om sòm
Tình cảnh dân ta thật khó nom:
Nhà là lơ thơ năm bảy khóm,
Ruộng khô lúp xúp một đôi chòm.
Thênh thênh đất rộng đi kiềng bước,
Lông lọng trời cao đứng phải khoen.
Sung sướng کیا ai ai có biết?
Là con làm kẻ quơ lạng om.

X. T. 1.

Xe lửa đường mới VINH VÀO TOURANE

Mấy mớ khen ai khéo trở đàng
Sớm mai ở VINH tới TUA-RAN.
Kể lên người xuống từng ga một,
Núi vượt đống băng xấp giậm ngàn.
Tấn trí cuộc đời ngàn chữ được,
Vấn minh ngon sống chầy thêm

trần.
Bước chân khỏi cửa đường phăng phắc,
Đất rộng trời cao mặc giặc ngang.

X. T. T.

Viếng mã bạn

Năm đất xanh xanh cỏ mọc đầy,
Đầu sương dài nắng khéo nằm đây.
Suối vàng hồi bác cười hơi khốc?
Trần thế thương người ngủ lại say.
Non nước ngủ nghiêng làn sóng bể
Giờ mây thay đổi quả cầu xoay.
Nhìn quanh phong cảnh đổi hàng lê,
Bốn biển đông tâm ấy những ai?

Thân-ngục-Hải

Mẹ chải ru con

Bồng bóng bóng ru bóng ru bóng.
Ta là con cháu Lạc-Hồng, mẹ con ta ở về vùng bờ khơi.
Hồi hồi ru ru ru ru hồi.
Mong cho thuận gió êm giời, đương buồn ta lại chèo bơi vẫy vùng.
Bồng bóng bóng ru bóng ru bóng.
Lời này ta thả mấy trùng, câu này ta thả mấy trùng khắp vơi.
Hồi hồi ru ru ru ru hồi.
Thuyền ai, nhấp nhô xa khơi, hù to lên để mẹ con tôi đi cùng.

Bồng bóng bóng ru bóng ru bóng.
Bây giờ giờ chưa rang đông, chuông chưa dấy thủy bổng bổng dờ dờ.
Hồi hồi ru ru ru ru hồi.
Hay là đã mọc mặt trời, con ơi thức dậy kẻo rồi luống cuống.
Bồng bóng bóng ru bóng ru bóng.
Cưỡng Hân, Vũ-trình-Cát

TẠP LOẠI

VIỆC DẪN THUÝ NHẬP DIỄN Ở XỨ TA

(tiếp theo)

Kể toàn thể một cơ quan dân thủy nhập diễn thì có chốn thủy hạp hoặc là nhà máy bơm nước, sông đào lớn và các sông đào con. Chấn thủy hạp làm bằng vữa hay đá, vừa cao và vừa chắc để mực nước khi nào cũng cao hơn mặt ruộng và để khi bão lụt có thể chịu được sức dòng nước chảy.

Ở chốn thủy hạp lại phải có nhiều cửa đóng: cái thì để tháo nước ra (écluse de chasse), cái thì để cho thuyền bè đi lại (écluse de navigation). Mỗi một cửa cống lại có cánh cửa bằng sắc hoặc bằng gỗ, để từ khi đóng hay không mà mở hay đóng. Nhiều khi ở hạ-dư không thể làm chấn thủy hạp được (vì ở hạ-dư phần nhiều ở dưới đáy sông

k ông có đá chắt, chỉ có cát và bùn không chịu nổi cái sức nặng của chấn thủy hạp) thì phải làm nhà máy bơm nước. Trong những công cuộc dẫn thủy nhập diễn mà chính phủ thi hành ở xứ ta gần đây, cũng có nhiều công cuộc phải dùng tới máy bơm nước.

Còn về những sông đào thì tùy theo công việc nhiều nước hay ít mà to hay nhỏ. Có nhiều sông đào chính rất to có thể cho thuyền bè đi lại. Ở mỗi một cửa sông đào lại có một cái công lấy nước (écluse de prise) có cửa từ từ để tùy khi mưa, khi nắng, khi đầu mùa, khi vụ gặt, mà mở lên hay đóng xuống.

Ngoài những công việc ấy còn: nạo là những chỗ chắn nước để định thế nước (barrage régulateur), cầu bằng gỗ hay bằng vữa cốt sắt ở các đường đi, cống ngầm qua sông hay qua đường xe lửa và cống tiêu thoát nước mưa ở dưới các sông, dao chính hay phụ v. v. ...

Công việc dân thủy nhập diễn mà chính-phủ định lực tức thì hành ở xứ ta kể còn nhiều lắm. Nội năm nay cũng sẽ hoàn thành công cuộc dẫn thủy nhập diễn ở Phú-yên. Ở Thái nguyên, Sơn-tây, Quảng-ngãi, Quảng-nam hiện cũng đã khởi công chỉ trong một vài năm nữa thì các tỉnh đó cũng không còn phải lo cái nỗi nỗi thiếu nước đáng nữa. Còn như ở Bắc-ninh, Hà-dông, Hưng-yên, Nghệ-an, Hà-tĩnh, Quảng-trị, Thừa-thiên v. v. ... thì ặc ặc cũng cuối trong vòng năm, mười năm nữa sẽ tuần tự mà có các cơ quan dẫn thủy nhập diễn nư các tỉnh khác.

Hoàn thành được một cơ quan dẫn thủy n ập diễn cũng phải tốn mỗi mẫu tây ruộng từ 5\$00 cho tới 13\$00. Tốn nhiều hay ít là tùy theo địa thế sông và ruộng cao hay thấp. Mỗi năm tu bổ vào những công cuộc dẫn thủy nhập diễn cũng mất đó 1\$00 cho tới 3\$00 vào một mẫu tây ruộng nhưng nhờ vì có dân thủy nhập diễn mà mỗi mẫu tây ruộng ít ra cũng sinh lợi thêm lên được 1000 kilos thóc. 1000 kilos thóc giá trị 6\$500, cho phí tổn ngoài là 15\$00 thì hoa lợi mỗi năm một mẫu tây cũng còn thêm lên được là 5\$00 muốn cho dễ hiểu thì ví dụ thế này: bỏ một mơn tiền vốn ra là 13\$00 mà mỗi năm thu lợi được 5\$00, thì có phải là một mối lợi to không? (Đó là chưa kể các hoang địa, sản khi có dân thủy nhập diễn mới thành ruộng).

Công cuộc dẫn thủy nhập diễn có lợi cho ta là thế mà sao các nhà tư bản nông gia ta không xuất hiện ra mà làm các công cuộc ấy. Chỗ nào mà chính-phủ chưa khai công thì thiết tưởng các nhà nông nên chung nhau mà dựng các nhà máy bơm nước, không làm được công cuộc lớn thì làm công cuộc nhỏ như là các nhà máy bơm nước của ông Saur ở làng An-ninh tỉnh Thừa-thiên và của ông Bùi-huy-Tin ở làng Tân-Mỹ tỉnh Quảng-nam. Tiền vốn bỏ ra tuy mất n ều hơn là làm hành xe nước, nhưng công cuộc chắc chắn, không sợ khi nước to, khi bão lụt, gặp khi hạn hán lâu ngày cũng không lo thiếu nước, lúa mà tốt tươi, một năm hai mùa cấy; không những tiền vốn bỏ ra dựng nhà máy không bao lâu có thể đư bù, mà hoa lợi thêm lên, nghề nông phát đạt, các người nghèo khó ngày nay may ra cũng nhờ đó mà được cơm no áo ấm. Thực là một mối lợi vô cùng vậy.

K.

CHUYỆN HAY

I. - BỞI CÓ BA LỖ TẠI

Đời chiến quốc, có ông Bình-nguyên-quân lãnh ra khách, trong nhà thường có đông đủ, và ngàn người, rất là những tay tài biện cả. Có anh Công-tôn-long là một người biện luận giỏi, bất kỳ điều gì, anh ta có ý dĩ đồng, thì biện chiết một các loại lợi, không ai cãi được. Một ngày nọ có anh Không-Xuyên ng c tiếng anh Long tới chơi, trong lúc nói chuyện anh Long nói một cái vấn đề:

Bởi có ba lỗ tai (Tàng tam nhĩ...) đại ý nói có hai tai, lại có một cái chủ việc nghe ấy là ba, anh Long biện bạch chứng dẫn, rất là lời lẽ sách hoét, ai cũng thích nghe cả? Anh K ông xuyên ngồi làm thinh, không nói câu gì. Ông Bình-nguyên-quân hỏi Không-xuyên rằng: "Sao anh không nói? Không-xuyên thưa rằng:

"Cái tai khẩu biện của anh Long gần làm cho tôi bời có ba lỗ tai được, song xin ngài hiểu cho rằng: nói ba tai thì thật khó không phải người nói giỏi không nói được nhưng mà không đúng sự thực, nói hai tai thì tâm thường dễ dàng ai nói cũng được, không ai k en là bụng biện là cao đàm, song xét trong sự thực thì thật đúng không sai chút nào. Tuy ý ngài muốn theo đường nào thì theo. Ông K ông-xuyên quân cho câu nói anh Xuyên là p ải vì lời nói không khí nào nói được thực được."

X. T. T.

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ HUẾ

Quan lại sẽ được tăng lương

Kỷ này ở trong quan-trưởng có một vấn đề rất quan-trọng mà mọi người đều lưu-ý đến, là vấn đề tăng lương cho các thuộc quan.

Ngạch lương mới ấy thì thừa-phái hàng sáu sẽ được mỗi tháng là 30\$00 rồi cứ thêm mỗi bậc là 3\$00, đến thừa-phái hàng nhất (7-1) là 45\$00. Từ chánh-thất đến tòng-lục lại thêm 10\$00 tức là 5\$00, rồi cứ mỗi bậc thêm 5\$00 cho đến tòng tứ thuộc là 75\$00. Tòng-tứ-thuộc lên chánh-tứ-thuộc lại thêm 10\$00, tức là 85\$00. Quan trong thì từ Lang-trung trở xuống, quan ngoài thì từ Phủ, Huyện, Kinh, Thông trở xuống, đều được tăng như thế. Số tiền định chỉ vào ngạch lương mới tăng đó đến hơn 13 vạn đồng. Đó là bộ Hộ và viện Cơ-mật-tru như vậy, nhưng còn phải đợi tòa Khâm-phước ý thế nào đã. Lại còn ty thuộc tỉnh Bình-thuận kêu nài: vì có thì giá đắt đắt nên sẽ được mỗi người mỗi tháng là 5\$00 gia-cấp nữa.

Vấn-mệnh vật chất ngày càng tăng, thì phụ-dụng ngày càng xa-hoa, chính-phủ xét đến tình-cảnh, quan lại mà là g lương cho đủ tiền để làm hết việc bổn phận. Quan được tăng lương 1 1 quan lại thêm phong lưu sự sống, nhưng dân chỉ trong có một điều: Chấn-phủ xét trong nhà sách, xem có chỗ dư mà có thể tăng lương được thì tăng, chứ xin đừng muốn có "tăng lương" cho quan mà tăng vào cho dân một thứ thuế gì, thì dân không sao chịu nổi.

G. T. K.

MÁY NGHE HÁT VÔ TUYỀN ĐIỆN

Nếu các Ngài mua một cái máy V. T. B. (T. S. F.) của hiệu **RADIO-SINDEX**, thì các Ngài ở nhà cũng nghe được hát tây, hát ta, hát lâu và tin tức các nơi nổi ngày ba lần.

Sáng 11 giờ 30
Chiều 6 giờ 15
Tối 8 giờ 45

Hiệu Radio-Sindex có bán đủ các kiểu máy V. T. B. (T. S. F.) ai nài cũng có thể mua được nhiều giá lắm, vì tiền nhiều tiền có cả. Ai mua máy thì Hiệu Sindex sẽ cho người đi lắp máy hầu tận nhà từ tổ cho các Ngài.

AI muốn cần dùng điều gì cứ viết thư hỏi, muốn nghe thử cứ việc đến mà nghe tận hiệu Radio-Sindex không mất tiền.

Hỏi Catalogue T. D. mà xem

RADIO-SINDEX

CS 100 Boulevard Paul-Bert - HAIPHONG

Téléphone 45 440

ĐỘC-GIẢ LUẬN-DÂN

NHÂN-SINH QUAN CỦA THANH NIÊN TA NÊN THẾ NÀO?

(Tiếp theo)

Các thanh-niên-sinh-quan nói trên kia đã là cứu cánh của thanh-niên ta. Vay thanh-niên ta, phải có một tư-nhân-sinh-quan thế nào cho chính đáng.

Hội-Thích-tiền-sinh là một nhà danh-triết Trung-hoa hiện đại nơi này. Các nhân-sinh-quan của thanh-niên phải có ba yếu tố như sau này:

Một là tinh thần phê-bình. Phê-bình những sự hành-vi của cá-nhân và tập-tục của xã-hội phần nhiều là bị hãm-trong-vòng-tập-quan có tính chất cũ-giới. Khi đã bị hãm vào vòng tập-quan cũ-giới rồi thì làm việc gì cũng đều cho bất-trí-bất-lợi mà làm cả. Vì lâu-sao mà thói quen cũ-giới? Vì người trước thế thì bây giờ ta cũng phải thế. Vì làm sao ham chuộng hư-vấn? Vì đời trước thế thì bây giờ cũng phải thế? Không cần biết đến vì thế nào mà làm thế này thế kia, chỉ hiểu rằng thiên-ha đều làm thì mình cũng làm như họ. Một người như thế là một cái máy hai chân hai tay. Một xã-hội như thế là một xã-hội không sinh-khả-không-không-tiến-bước. Thanh-niên ta muốn chống lại cái tập-quan cũ-giới ấy, thì phải có tinh-thần phê-bình, nghĩa là vô-luân-việc-gì-ta-phải-tùy-thời-tùy-cơ, tùy-địa-mà-làm-cách-thế-nào-cho-hợp.

Hai là tinh thần mạo-hiểm-tiền-thủ. Thế-giới này là một thế-giới tiến-bước rất nhanh, nguy hiểm, không phải một thế-giới hoàn-lạc-thái-bình. Đã làm đến nguy hiểm thì muốn sống còn trong đó phải có tinh-thần mạo-hiểm-mới được. Thế-giới đã hủ-bại-sẽ-hết-thì-phải-cần-sửa-đổi, đã làm đến cạn-cột-thì-cần-phải-bỏ-cũ-vay-chang-ta-phải-có-tinh-thần-tiền-thủ-mới được. Thế-giới là một cái đại vũ đài cho chúng ta

múa nhảy. Ta đã bước lên đài thì phải dơ tay dơ chân, múa men nhảy nhót cho ra trò. Hết lớp tuồng là chúng ta hết nghĩa vụ. Chứ nếu đã lên đài mà rút rè sợ sệt, lại muốn thoái lui thì chẳng đáng cười chê khinh bỉ hay sao? Chớ vớ dài kia là nơi hoạt động của ta, nếu ta không hoạt động nếu ta chỉ ngồi yên mà giữ địa-vị bằng quan thì lớp tuồng thế-giới lấy ai mà diễn. Vai tuồng đã là ta mà ta lại muốn làm người đi xem thì có đáng nực cười hay không?

Ba là cái quan-niệm xã-hội liên-dân. Người ta ai cũng có cái cá-tính riêng của mình, nhưng đã ở trong xã-hội, đã tổ chức thành một xã-hội có cơ thể thì cái quan hệ của cá-nhân đối với nhau thực là một thiết-thể. Cá-nhân có ảnh hưởng đến toàn thể, toàn thể có ảnh hưởng đến cá-nhân, cũng như một bộ phận trong thân thể mà cá nhân thân thể cũng có ảnh hưởng đến các bộ phận khác. Một việc làm của ta, tuy nhỏ nhen, nhưng bây giờ không thì về sau cũng có quan hệ đến xã-hội. Một lời nói của ta, tuy không to tát gì, mà không chừng thì cũng có quan hệ đến người khác. Ta hết sức làm hết nghĩa vụ của ta, người kia hết sức làm hết nghĩa vụ của người kia, người người đều hết sức làm hết nghĩa vụ, thế là hạnh phúc của xã-hội thành. Nếu ta hiểu được cái đạo lý xã-hội liên-dân ấy thì rồi một việc làm, một lời nói gì của ta cũng lấy xã-hội làm yếu điểm, lấy hạnh phúc xã-hội làm mục đích mà không đến nỗi đem cái đã làm đầu cơ, đem cái tham ô làm bạo mà hại nhân loại vậy.

Ba yếu tố ấy góp lại làm một tư-nhân-sinh-quan rất chính đáng cho thanh-niên. Các nhân-sinh-quan của thanh-niên nước ta, cái tinh thần thanh-niên của nước ta cũng chẳng qua ba điều ấy là: tinh thần phê-bình, tinh thần mạo-hiểm-tiền-thủ và quan-niệm xã-hội liên-dân vậy.

Đa-Tiến

TƯ TƯỞNG MỚI

CHỖ-NHỊA DÂN-QUYỀN CỦA TÔN-VĂN

Bài giảng thứ hai
(Tiếp theo)

Trung-quốc từ đời nhà Tần trở xuống, các hoàng đế chuyên chế, cái mục đích thứ nhất là giữ lấy ngôi vua của mình, để cho con cháu đời đời cứ ngồi yên mà hưởng. Vì thế đối với sự hành động của nhân dân, nếu có việc gì nguy hiểm đến ngôi vua, thì ra sức trừng trị, cho đến một người làm phản thì bị giết cả chín họ; dùng cái hình phạt nặng nề như thế mà ngăn cấm nhân dân làm phản, chủ ý chỉ để giữ ngôi vua được bền vững lâu dài. Nói trái lại, nếu nhân dân đứng làm gì xâm phạm đến ngôi hoàng đế, thì đều làm việc gì hoàng đế cũng không can thiệp. Cho nên bao nhiêu hoàng đế các triều chỉ lo giữ ngôi vua, chứ chẳng c'âm việc dân, nói đến cái hạnh phúc cho nhân dân thì lại không nghĩ đến chút nào. Từ khi Dân-quốc thành lập đã có mười ba năm, vì cái chính thể rồi loạn chưa ai có công phu mà chỉnh đốn mọi việc, nhân dân với nhà nước có quan hệ thế nào cũng chưa giảng-bàn đến.

Chúng ta nhớ lại trước khi chưa lập Dân-quốc, cách chuyên chế của Hoàng đế nhà Thanh thế nào, nhân dân với Hoàng đế nhà Thanh có quan hệ thế nào? Đường với nhà Thanh, một trong một lĩnh, trên thì có Tông đồ Tuần phủ, giữa có quan Phủ quan Đạo, dưới có Tri châu, Tri huyện, nhân dân với Hoàng đế cách xa, cho nên quan hệ ít lắm. Nhân dân với Hoàng đế có một chút quan hệ là việc nộp thuế mà thôi. Vì thế cho nên dân Trung-quốc cái tư tưởng chính trị yếu đuối lắm. Nhân dân chẳng hỏi ai làm Hoàng đế rồi lo nộp thuế là hết cái trách nhiệm làm dân. Chính phủ chỉ cầu cho nhân dân nộp thuế là xong, chứ chẳng lo việc gì khác nữa, bao nhiêu việc gì của dân cũng mặc nhân dân lo liệu lấy, dân nghèo mặc, sống chết mặc. Xem đó thời biết dân Trung-quốc chưa từng trực tiếp chịu cái đau đớn chuyên chế, chỉ chịu cái đau đớn gián tiếp mà thôi. Vì nước nhà suy yếu, bị ngoại quốc xâm lấn, không đủ sức chống lại, làm cho đến nỗi dân chúng của hết, nhân dân chịu cái đau đớn ấy là bởi gián tiếp, chứ không phải trực tiếp, cho nên đối với Hoàng đế không oán hận cho lắm.

Còn như cách chuyên chế bên Âu-châu thì khác với Trung-quốc. Âu-châu từ sau khi nước La-Mã mất được vài ba trăm năm, các nhà vua chuyên chế rất là liến-bộ, nhân dân chịu cái đau đớn rất mực, không thể hình được. Nhân dân sinh buổi ấy, những điều không được tự do rất nhiều, mà nhất là tư tưởng không tự do, ngôn luận không tự do, hành động không tự do. Ba cái không tự do ấy ngày nay bên Âu-châu đã là chuyện qua rồi, cái tình hình thế nào chúng ta không thấy rõ nữa. Chỉ có hành động không tự do thì chúng ta có

thể biết được. Xem như người Trung-quốc ta ở ngụ về miền Nam dương, thuộc địa nước Hà-Lan hay là thuộc địa nước Pháp, thì biết ngay được cái tình hình hành động không được tự do ra thế nào. Như nước Chà-và (Java) là nước thuộc với Trung-quốc, sau lại thuộc với nước Hà-Lan, từ khi đã thuộc chính phủ Hà-lan cai trị, thì người Trung-quốc không hề nhà buôn bán hay là học-minh, hay là thợ thuyền, bỏ đến đất Chà-và, khi đến đến thì có lính canh sát Hà-lan ra khám soát, đem người Trung-quốc vào cái phòng nhỏ, lột áo quần, cho thầy thuốc khám từ đầu đến chân, rồi lại bắt in dấu ngón tay, do cả thân thể, xong rồi mới cho ra lên bến, lên bến rồi ở trọ chỗ nào cũng khai báo, nếu ở thành này mà muốn dời đi thành khác thì phải xin giấy thông-hành lại mới tới tới 9 giờ thì muốn đi đâu phải có giấy thông-hành, lại phải lĩnh cái giấy phép đi đêm, lại phải tay cầm đèn. Cái cách chính phủ Hà-lan đối người Trung-quốc đó tức là hành động không được tự do, các vua Âu-châu ngày xưa đã quan tâm cách ấy mà bỏ buộc nhân dân, cho nên ngày nay người Hà-lan đem động mà đối người Trung-quốc.

Xem đó thì đủ rõ cái tình hình dân Âu-châu ở dưới quyền các vua chuyên chế ngày xưa. Ngoài ra đến việc nghề nghiệp, sự thờ phụng, cũng không được tự do, như dân ở vào xứ nào, thì bị bắt ép phải thờ phụng tín ngưỡng đạo giáo xứ ấy chẳng kể bằng lòng hay không bằng lòng. Vì những điều không được tự do như thế, nhân dân không chịu nổi, mới khởi lên mà tranh lấy tự do. Nhân dân vì tranh tự do mà bỏ bao nhiêu máu, bỏ bao nhiêu mạng, cho nên lúc đã tranh được rồi thì ai cũng tôn phụng tự do làm thần thánh, đến đây bây giờ cũng còn sùng bái như vậy.

(Còn nữa)

G. Q. T. X. dịch

VIỆC THẾ GIỚI

A-ĐÔNG TÀU

Tin báo Tàu

NHẬT

Mặt trận Sơn-dông. — Trong khi quân Quốc-dân đánh được Duyệt-châu thì bọn Trương-tôn-Xương và Tôn-truyền-Phương phải bỏ xe đi bộ mà trốn. Quân hai bên Nam Bắc thương vong mất nhiều.

Hai đoàn quân Phòng-ngọc-Tướng đã đến Duyệt-châu hội với quân Trương-giới-Thạch. Quân Phòng-thiên bị quân của Phòng làm khốn khổ ở trên tuyến Kiêu-Hào nên không sao chia quân đến cứu viện Sơn-dông được. Hiện Trương-tác-Lâm đã phái quân Cát-lâm và Hắc-long-giang tu tập ở Đốc-châu.

Theo điện tín ngày 21 tháng 4 thì Quốc dân quân đã kéo vào thành Thái-an.

Lại có tin rằng đạo quân thứ nhất và đạo quân thứ hai đang liên hiệp tiến đánh Tế-an.

Hôm 24 tháng 4 Trương-giới-Thạch đã ủy nhiệm hơn ba mươi người làm các viên huyện trưởng, công an vụ trưởng và tư pháp trưởng ở Sơn-dông (có tin về tuyến điện ngày 4 tháng 5 rằng Trương-giới-Thạch đã kéo quân vào chiếm Tế nam phủ)

(Lược theo H. T. N. B.)

Cuộc Hội nghị của các đoàn-thể ở Thượng hải « phản kháng việc Nhật-bản xuất binh »

Các đoàn thể ở Thượng hải đều lấy làm tức giận về việc Nhật-bản đem binh đến Sơn-dông ngày 23 và ngày 24 April vừa rồi, có mở ra một cuộc đại hội-nghị để trả đũa cách phản kháng như thế nào. Chánh phủ Nam kinh sợ lại sinh ra những việc kích liệt quá, nên có cử mấy vị ủy viên đến dự hội để giám sát, sau khi các ủy viên đã tuyên ngôn rồi đều lui về chỗ, bấy giờ các đại biểu các đoàn thể mới quyết nghị như sau này:

1- Vì sự mất mát tổn thất của hai nước, đối với quốc dân và dân đảng Nhật-bản sẽ khuyến cáo phải lập tức ngưng ngưng sự cử động sai lầm của Thủ tướng Diên-trương.

2- Nước Nhật-bản xuất binh làm ngăn trở cho cuộc bắc phạt, các đoàn thể dân chúng phải nên hợp sức để giữ lấy mặt sau, giữ gìn trật tự để giữ cho việc chiến tranh ở mặt trước được thành công.

3- Đảng là đảng Cộng-sản sẽ nhân lúc này mà quấy rối để phá hoại cuộc bắc phạt, vậy phải nên chú ý cho nên kịch liệt quá để cho họ lợi dụng.

4- Vì muốn hoàn thành được cuộc bắc phạt nên tránh những việc hành động không có lợi gì, cho nên trong lúc này, hết thảy các việc bãi công, bãi khóa đều có thể làm hại cho cuộc tri an ở mặt sau, vậy phải nên tránh hết cả.

5- Xin chính-phủ phải chia hết trách nhiệm bảo hộ chính phủ và tài sản của kiều dân ngoại quốc cho được an toàn, chờ để cho người Nhật được tự tiện mang quân đến cướp phá.

(T. N. O. B.)

Vô tuyến điện

(Tin ngày 5, 6 tháng 5)

Nam Bắc chiến tranh. — Các điện tín Nhật báo rằng Nam quân đã thực vào chiếm Tế-nam-phủ. Nhưng tin sau cùng báo rằng trong các mặt trận Bắc-quân đều bị thua phải đánh lui cả.

Quân Sơn-dông do Tôn-truyền-Phương chỉ huy toàn chỉnh đồn tại Sơn-ta-Tiền là một nơi trọng yếu cách thành Tế nam về phía bắc độ 20 km. Ở phía đông Tế-nam phủ Bắc-quân của tướng Lưu-chí-Lục bị Quốc-dân quân đánh phá phải lui về Fangtze Nghệ nhân Lưu-chí-Lục nguyên quán ở Quảng-châu đã đem 10.000 quân đào qua sang Nam quan.

Trên đường về kinh Bắc, quân Phòng-ngọc-Tướng đã tới Chương-dục. Chương như Bắc quân đang cố lập một đường chiến tuyến mới đi qua Bảo địa phủ để bao vây lấy thành Bắc kinh.

Trương tác Lâm để cho gia quyến dời sang Thiên tân rồi.

Nhật đối với Trung-hoa. — Khi Nam quân kéo vào Tế nam phủ, quân Nhật kéo ra gây việc nên hai bên đã xung đột với nhau. Quân Nhật đóng tại Sơn-dông độ chừng 9.000 người, quân Quốc dân độ chừng 97.000 người. Theo thống kê quan sát Nhật thì hơn 300 kiều dân Nhật ở Sơn-dông cả dân ông dân bà đi bị tàn sát ở Tế nam phủ, quân lính thì 10 người chết và 25 người bị thương. Tất cả các nhà ngoại quốc đều bị cướp phá, tư sản kinh trung ương có quân Nhật cướp giữ là không.

Những viện binh của Nhật từ Đại-lão kéo đến, nhưng cách đi cũng phải chậm vì quân dân quan đã ngăn đường giao thông lại hơn 10 nơi. Các chiến hạm Nhật đã tự Nhật sang các hải khẩu Trung-hoa để phòng biến loạn.

Hai chính phủ Nam Bắc đều phản kháng sự hành động của Nhật, cho rằng vì Nhật mà xảy ra chiến loạn, và đã yêu cầu Nhật phải rút binh và chiến hạm ngay về. Ngoại giao bộ trưởng của Chính phủ Quốc dân đã báo rằng các kiều dân Anh, Mỹ và các nước khác đều được an ninh.

Tại Thượng hải và Nam kinh đã bắt đầu để chế hàng Nhật: chính phủ đương tư

GIỚI THIỆU SÁCH MỚI

Hội Nữ-công Huê đã xuất bản sách Nữ-công thường thức sơ tập in tại nhà in Tiếng-Dân — Huế — AI muốn mua xin hỏi lại hội Nữ-công.

Đã tiện, lại lợi, lại chắc chắn trăm bề

Đồng bào ở Trung-kỳ ai cũng còn nhớ mấy năm về trước, ai có xe hơi đem đi bảo hiểm, thì phải chịu: giá cao, và gặp nhiều rắc rối phiền. Đến khi ông Phạm-Diệm mở hiệu Bảo-Hiểm ở Quinhon thấy ngày một sự kiện lợi danh rất nhiều. Trước phải trả 7500 hay là 6500 một người hành-khách, thì tự do về sau chỉ mất có 2500 hay là 1500 mà thôi.

Hãy thay! sự cạnh tranh trong thương cuộc, rất lợi cho thế gian ngày nay phong vân những nhà Bảo-Hiểm khác, nổi biết về sao gặp đều tại rồi, thường bởi thế nào cũng có đôi chỗ gần theo giá 2500 và 1500, thì lại nghe ông Phạm-Diệm sắp đặt trước còn có đồng-mối, đồng-hai (1500, 1500) một người hành-khách mà thôi.

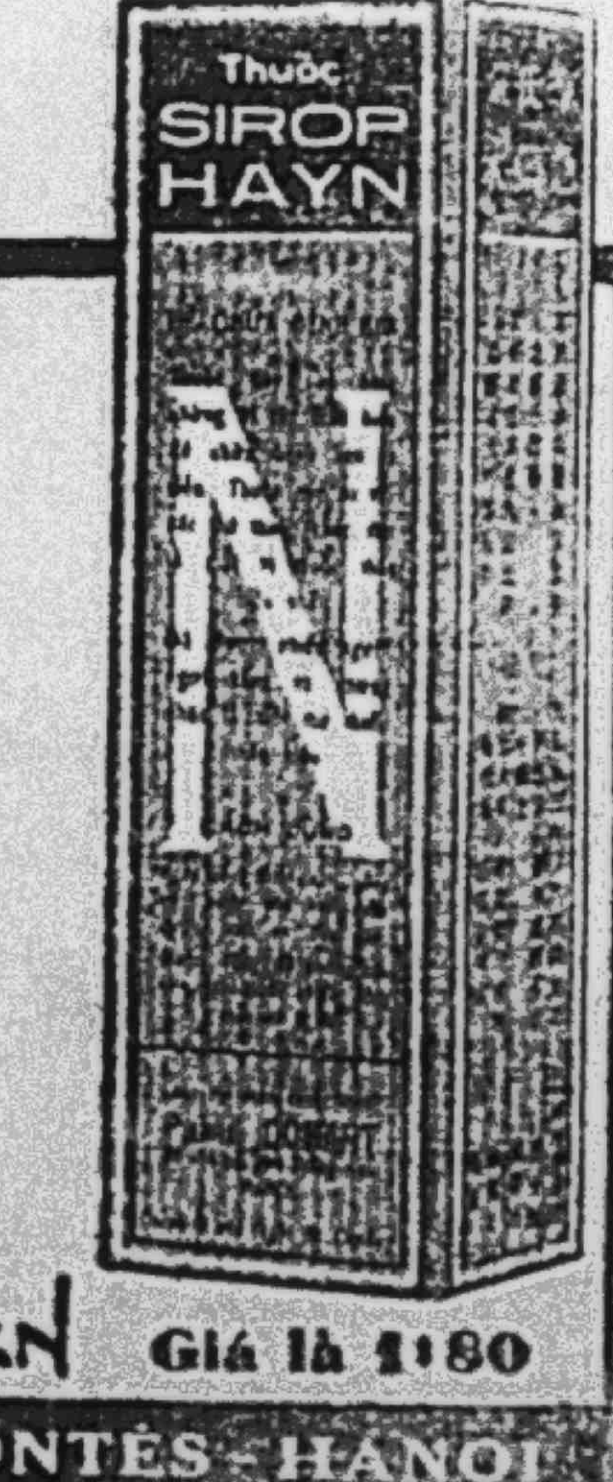
Nếu vậy, chỗ có xe cần chỉ phải đi đâu, tiền ai có làm rồi, đến hẳn, ông Diệm, hiện thấy giá rẻ, làm mau, điều lệ rõ ràng, đến bước mình bachi, trong giây tở có ông ta ký kết, lúc hiểm nguy có ông ta xét tra, có phải đã tiện lại lợi lại chắc chắn trăm bề không?

VƯƠNG-QUANG-NHƠN công-ty.

Chu có xe kinh có

Ngực nặng
Không thở được

THUỐC
SIROP
HAYN

PHARMACIE MONTES HANOI
NHÀ ĐÔNG HỢP BA CHUÔNG

THUỐC GÌ TIÊU TRỪ ĐƯỢC BÁCH BỆNH?

THỨ ẤY LÀ DẦU-THƯỞNG-HẢI

Hiệt con BƯỞM BƯỞM

Cửa Hiệu thuốc ĐẠI-QUANG-ĐƯỢC-PHÒNG 46 boulevard Tổng-Độc-Phương, CHOLON — Chi-Điểm 47 Phố hàng Đường, HANOI
GIÁ MỖI VE 0\$ 25 (có phước sẽ được thưởng)

Dầu này chuyên trị: Cảm mạo, thương phong, sổ mũi, rức đầu, nôn, mửa, đau bụng đầy hơi, say sóng, chóng mặt, thổ tả, các chứng vừa hồi vừa uống khỏi ngay tức thì
Những nơi Đại-lý: ĐÔNG-AN, Nhatrang — TÂN-HUẾ-SANG, Phanrang — ĐỨC-XƯƠNG-LONG, Dalat — TRUNG-HÒA-ĐƯỜNG, Ninhhoa — VINH-THÁI, Tughoa — CHÂN XƯƠNG-LỢI, Tamkỳ — ANH-LỢI, Fajfo — ĐÔNG-HIÊN, VẠN-ICH, Huế — QUẢNG-TƯỜNG, Quảngtrị — THUẬN-LONG, Đồngphoi.

SIROP PECTORAL DES ENFANTS

là một thứ thuốc ho trị các bệnh ho trẻ con hiệu Bào-chê PHẠM-DOAN-ĐIÊM ở Tourane mới làm ra

đang ngoại-giao đã giải quyết vấn đề ấy.
Có tin rằng Nhật bản định chiếm giữ
địa-dong cho đến khi nào Trung-hoa
giải quyết vấn đề Tả-sam-phô và Nam
kinh cho đủ thỏa thì bỏ một ngày.

(Theo Arip)

NHẬT

(Tin ngày 5 tháng 5)

Ông Suzuki từ chức. — Suzuki đã
từ chức, Thủ-tướng Điều-trung-kiểm cả
số nội vụ.

Bất-tân-nhiệm. — Hạ nghị-viên đã
quyết nghị một nghị-án bất-tân-nhiệm bộ
Nội-vụ, được đa số 5 phiếu.

(Tin ngày 7 tháng 5)

Nhật-hoàng đổi tên. — Ngày mai
(ngày 8 tháng 5) Nhật hoàng đổi tên là
cáo nghị viển hải viển là lần thứ nhất từ
khi sáng lập Nghị-viện ở nước Nhật.

(Theo Arip)

AU-MỸ

PHÁP

(Tin ngày 17 tháng 4)

Tại Nghị-viện. — Dự-tân đương chủ
trọng về vấn đề các đảng phái ở Hạ nghị
viện. Báo « Le Matin » kể những đoàn
gây này : đoàn công-hòa dân-chủ-thống
quốc, ông Maria là lãnh-tu, gồm 110
người, đoàn dân-chủ-bình-dân, gồm 23
người, đoàn xã-hội-cấp-tiểu đương-mong
được hơn 133 người, thế là cũng bằng
số cử thì có thể cử là đoàn-thể trong yếu
chất trong Nghị-viện. Theo như vậy thì
có hai đoàn-thể lớn.

Phân-xử án-dân-nhân-tự-trí. —
Cải-án các đảng nhân-tự-trí vẫn đương
lưu.

Cuộc biện-luận nào nhiệt-lâm, tòa
trưởng-phái đình-chỉ, đến khi mở tòa
lại thì các trang-sư bên bị cáo rằng đình
chỉ như thế là trái-luật. Trong sự Fair-
ness đã bị đình-chỉ trước và trong má-
chàng.

(Theo Arip)

THỤY-SI

(Tin ngày 5 tháng 5)

Hội-Liệt-quốc. — Hội-đồng-Liệt-quốc

đã triệu-tập định đến ngày 3 tháng 9.
Nước Đức vừa ứng cử châu-thâm-phần
3 Pháp-dịch-quốc-tá tại La Haye hiện
đương-khuyết. Nước Ba-lai (Brasil) có
chất-thiết không chịu dự Hội-đồng

HOA-KY

Tugan - cử Tổng - thống.

Cuộc-tuyên-cử-bực-thứ nhất đã cử
bình-rồi. Nay cử đến cuộc-tuyên-cử
bực-thứ hai.

Cuộc-tuyên-cử này rất là trọng-yếu
trong chính-trị Hoa-kỳ, vì khi Hoa-kỳ
lập-quốc đến nay, trong chính-trị vẫn
có hai đảng-cộng-hòa và dân-chủ-tranh
nhau.

Hai danh-tử kỳ-nhiều người cho là
một nghĩa-với nhau. Đêm hai tiếng so
sánh với nhau không thể mà phân-xác
được vì lẽ gì mà lại chia rẽ, ta nên xét
những-dặt-linh của mỗi đảng cho rõ
ràng. Đảng dân-chủ-cộng-có khí-tự-xưng
là cộng-hòa dân-chủ, lại có khí-xưng là
cộng-hòa nữa.

Khi đầu thì hai đảng ấy gọi là : đảng
liên-bang và đảng phi-liên-bang, hai danh-
tử ấy thì đúng hơn vì có rõ ràng. Hai
khayn hướng kỳ đã biểu-hiện từ khi
bầu-lồng-thống Hoa-thịnh-đốn là người
khải-quốc anh-hùng của Hoa-kỳ Ông
Jefferson làm-chánh-phủ-ủy-viên, là tr-
ở của đảng dân-chủ, thì chủ-trương địa-
phương-phần-quyền, bang-hạt-tự-trí; còn
Hamilton là đồng-liên thì chủ-trương lập
chế độ trung-trương-tập-quyền cho lớn hơn,
lập-quyền-liên-bang cho mạnh hơn nữa.
Hai khayn hướng ấy đến nay đây còn.
Về phương-diện chính-trị thì cái phân-
biệt ấy chính là phân-biệt của đảng dân-
chủ và đảng cộng-hòa. Ngoài hai yếu-tố
ấy thì còn có nhiều vấn đề tài-chính và
tả-hội-phu-vào. Nhưng hai đầu ấy vẫn làm
có sự cho các khayn hướng chính-trị

Lại còn một điều phân-biệt nữa là :
đảng cộng-hòa chủ-trương chế độ quan-
thước rất cao để bảo hộ nội-hóa, không
cho hóa vật Á-châu nhập-hoàn vào Hoa-
kỳ; còn đảng dân-chủ thì vẫn thực-hành
cải-chính sách đối-đối ngoại-hóa một
cách rộng-rãi hơn thế : mỗi khi họ lên
cầm-quyền thì họ liền rút-bớt cái quan-
thước hạn-chế nhiều lắm.

BÁN BUÔN ĐI KHẮP CỐI ĐÔNG-PHÁP

Thuốc đồng hạng 8 lạng

Thuốc dành hạng 3 lạng

Mua buôn lính giá

riêng

Thuốc lão "Hoành Phái"

BÁN TẠI HIỆU:

LY SENG BAO

42 Phố hàng bồ HANO.

Giấy số 230 Hom thư số 41

PHARMACIE PHAN-VAN-GIAO

HIỆU BẢO-CHÊ

THANH-HOÀ

ANNAM

Là Hiệu Bảo-chê thuốc tây của ông Phan-văn
Giáo, nguyên bảo-chê ngạch y-tế, độc-lực tổ-chức lên
Cổ-dủ các thứ thuốc rất tốt và thật-tươi của các
nhà đại-được-phòng-trừ-danh-bên Pháp-chế-ra
chuyển-lưu nào cũng có thuốc mới gửi đến.

Bán giá rất phải-chăng vì những phụ-phí vô-ích,
đều giảm-bớt cả, mà chủ-nhiên bao-giờ cũng sẵn-lòng
mách-báo các bệnh-nhân trong-lạc-cần-cấp mà chưa
mới-kịp hay mới không-được-quan-thấy thuốc.

Đồng-báo ta nên-chiêu-cổ, trước-là-được thuốc-tốt,
sau-vừa-được vui-lòng giúp-một-người-Việt-Nam.

MÔNG LƯƠNG ĐƯỜNG

Pharmacie et médecine

Nº 80 Rue Daingai-Soctrang.

Bồn đường bán đả các món thuốc,
sống, chín, và cao, đơn, hườn, tào
của các nhà-trừ-danh trong-cối-Đông-
duyên này. Trong tiệm lại sẵn có
thầy-danh-y coi mạch-bốt thuốc, rất
liên-cho các ngài trong-lạc cần-dùng.

Bồn đường có chế-hườn thuốc
thiên-thời, trị-bệnh-thở-tả, cho khắp
mọi nơi dùng dầu-lành dầu, thuốc-ty
chỉ cho không, không bán-chắc-gi.
nếu ai có bệnh cần-kịp, bất-luân
quen-lạ, xa-gần, hỏi đến thì bồn
đường xin sẵn-lòng gửi-biên ngay.

THANH-TÂN THUỐC QUẢN

Consignataire Annamque des Pétroles

Mya - Đắc-phô - Quang-ngãi

Công-ty mới mở rộng thêm cuộc
buôn, xuất-cang các hàng-thô-hoa
như :

Đường trắng, Đường đen.
Cau trắng, Cau khời.
Và có bán si-ban-lê, thuốc-bắc,
cây-gỗ, nước-mắm, đủ các tạp-hàng
hóa; giá bán phải-chăng, xin đồng-
nhân quan-cổ.

Vốn công-ty trước-định là 20.000\$
song chưa đủ, vậy xin mời quý-ngài
hỗ-tầm đến chung-thêm vốn-với
công-ty, lấy-làm hạnh-hạnh vô-cùng

PHARMACIE NORMALE L. BARREAU

119-121, Rue de la Gare - SAIGON

Produits chimiques, Droguerie, Luxe, etc.

Photographie - Fourneurs pour Pharmaciens

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Spécialité de produits de la Mer

Nhà thuốc Nguyễn-văn-Tri
có bán si và ban-lê đủ thứ thuốc Tây,
như vậy Đại-được-phòng-Lang-già ở
Saigon vậy.

Nhà thuốc Nguyễn-văn-Tri
có bán thuốc trị về bệnh HẸM-LÀ-ĐI-ĐỒI
đau, thuốc này uống khỏi-chức-H
lên-bao, lại kín đáo.

Nhà thuốc Nguyễn-văn-Tri
có bán thuốc trị về bệnh GIẾ-CỐC,
CHUM-HAO, nặng nhẹ thế nào, uống vào
chẳng hết.

Nhà thuốc Nguyễn-văn-Tri
là ngôi-bàn Đông-ban-ta nên-chiêu-cổ,
vì là của người Annam mình lập-ra,
và buôn bán không thua gì các Nhà
thuốc Tây-lớn khác, ở trong xứ ta.

Xin con Hồng-cháu-Lạc, nhớ đến Giồng-Lạc-Hồng

NGUYEN-VAN-TRI

BẢO-CHÊ-SU

MYTHO

Téléphone N°32

Adresse télégraphique PHARMATHI

MAGASIN DE SOIERIES

TÂN LỢI

138-140, Bđ Tổng-dộc-Phương (CHOLON)

Bồn hiệu bán si và ban-lê đủ các thứ Láng-Tàu, hàng Thượng-hải
như là : lãn, xuyến, trứ, cầm-nhưng, cầm-châu v. ... Hàng thiệt-tốt,
thiệt-bền, hàng nhuộm đen-mặc đến rách không hề-sự-phai-trở. Bán-lê
đủ các thứ hàng-bombay, hàng Nhật-bản v. ... Khẩn-đội-đầu-rút và
thêu-nhiều kiêu, nhiều màu-thiết-đẹp.

Trừ bán si và ban-lê đủ thứ màu-nhuộm của Tây hiệu "Teinture
Idéale" danh-tiếng thuốc này ở Nam-kỳ.

Bánh-hộp-biscuits "Kim-Thời" của bồn hiệu chế-tạo-chẳng khác
nào biscuits mélanges choisis của Tây, được-nhiều người-khen-ngợi.
Bán-lê mỗi-hộp 0\$ 75 tại bồn hiệu - mua si có-buê-hồng.

Bồn hiệu buôn bán đủ-mấy-chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và
Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thư-thương-ngãi

TÂN-LỢI

138-140, Bđ Tổng-dộc-Phương Cholon

CÁC NGÀI CHỈ NÊN DÙNG THÚ

SI NÀU SẮN NÀY :

CHROMO - ENCAUSTIQUE

"RÉSISTANCO"

Chê

theo khí-hậu

nước nhà, vừa khỏi

mọc, vừa bóng-nhiều.

Chê-tạo tại-sởng máy Sơn-Tây của nhà NGUYEN-
SON-HÀ ở Hải-phong.

Có bán ở Công-ty THÁI-LỢI Rue Paul Bért à Hué

Đóng cửa một hiệu thuốc

Hiệu-Tư-Nguyễn-Liên-muốn-chuyển-hưng-nghề thuốc-nước nhà, cho nên đóng-cửa
hiệu thuốc ở Đắc-phô mà đem hiệu-chính-mở-sang Hanoi 236 phố Hàng-Bông,
giấy-nơi 632 Những thuốc của hiệu ấy đã nổi-tiếng khắp Đông-Pháp, nhất là thuốc
lưu-nh 3 giá 1\$50 và phang-mai n 6 giá 2\$50, ru-bệnh-nao đến đâu cũng khỏi-rồi
mặc-mà không bán-sinh-độc, hai thứ thuốc này ở Saigon cũng lắm, có gửi báo
v báo Đỉnh-Thánh-Sông về Hanoi Cao-Nhưm - Kien-do Hẩu-biên-Vinh-Tường
phố Gia-Lương - Vinh-Biên - Đức-Triệu-phố La-Gi - Thanh-Hoa - Mỹ-Hiến-báo 33
grand-rue - Tourane Nguyễn-Thi-Huê-phố Lê-Hàn-Vi - Nhà-Trang-Mông-Lương-
Thư-Quán-Vương-giá-bát - Phú-lâm-Vân-Tánh-đi-Hoàng-đắc-Vinh 186 220 phố
Pont-Japonais.

Hơn-ấy-lại còn-nhiều thứ thuốc-trị các bệnh : thuốc ho-trẻ, con n 1 giá 0\$25 -
Thuốc trị bệnh-nhưm n 19 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 20 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 21 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 22 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 23 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 24 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 25 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 26 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 27 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 28 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 29 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 30 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 31 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 32 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 33 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 34 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 35 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 36 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 37 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 38 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 39 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 40 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 41 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 42 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 43 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 44 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 45 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 46 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 47 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 48 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 49 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 50 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 51 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 52 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 53 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 54 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 55 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 56 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 57 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 58 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 59 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 60 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 61 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 62 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 63 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 64 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 65 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 66 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 67 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 68 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 69 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 70 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 71 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 72 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 73 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 74 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 75 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 76 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 77 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 78 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 79 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 80 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 81 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 82 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 83 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 84 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 85 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 86 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 87 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 88 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 89 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 90 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 91 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 92 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 93 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 94 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 95 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 96 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 97 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 98 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 99 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 100 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 101 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 102 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 103 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 104 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 105 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 106 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 107 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 108 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 109 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 110 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 111 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 112 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 113 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 114 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 115 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 116 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 117 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 118 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 119 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 120 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 121 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 122 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 123 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 124 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 125 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 126 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 127 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 128 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 129 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 130 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 131 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 132 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 133 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 134 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 135 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 136 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 137 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 138 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 139 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 140 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 141 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 142 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 143 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 144 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 145 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 146 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 147 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 148 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 149 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 150 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 151 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 152 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 153 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 154 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 155 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 156 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 157 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 158 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 159 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 160 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 161 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 162 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 163 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 164 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 165 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 166 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 167 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 168 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 169 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 170 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 171 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 172 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 173 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 174 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 175 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 176 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 177 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 178 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 179 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 180 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 181 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 182 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 183 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 184 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 185 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 186 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 187 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 188 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 189 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 190 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 191 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 192 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 193 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 194 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 195 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 196 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 197 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 198 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 199 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 200 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 201 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 202 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 203 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 204 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 205 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 206 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 207 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 208 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 209 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 210 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 211 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 212 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 213 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 214 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 215 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 216 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 217 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 218 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 219 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 220 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 221 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 222 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 223 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 224 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 225 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 226 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 227 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 228 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 229 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 230 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 231 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 232 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 233 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 234 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 235 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 236 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 237 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 238 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 239 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 240 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 241 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 242 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 243 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 244 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 245 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 246 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 247 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 248 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 249 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 250 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 251 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 252 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 253 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 254 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 255 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 256 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 257 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 258 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 259 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 260 giá 0\$50 - Thuốc trị
bệnh-nhưm n 261 giá 0\$50 - Thuốc trị bệnh-nhưm n 262 giá 0\$50 - Thuốc